

Seksuel chikane

Forebyg seksuel chikane ved at spille spillet "Over
Stregen"

Formålet med kurset

- Få indblik i, *hvorfor* der ikke er en hurtig og nem løsning på seksuel chikane
- Hvordan *du* kan starte det forebyggende arbejde på din egen arbejdsplads ved at spille spillet "Over Stregen" med dine kolleger.

Velkommen til et kursus om, hvad det kræver at skabe en seksuel chikane-fri arbejdsplads, og hvorfor der (desværre) ikke er nogle hurtige, nemme løsninger.

Hoveddelen af dette kursus består af at spille spillet "Over Stregen" – et spil, som er blevet udviklet for at forebygge seksuel chikane ved at skabe et rum, hvor kolleger kan have åbne, trygge samtaler om grænser.

Spillet vil forhåbentlig:

- 1) få dig til at tænke over, hvor dine egne grænser er for, hvad der er/ikke er i orden at gøre eller sige på arbejdspladsen
- 2) gøre dig opmærksom på hvor forskellige grænser alle har, og på hvilken måde andres grænser måske er anderledes end dine egne.
- 3) øve dig i at være klar i din kommunikation med andre omkring dine grænser.

Og sidst, men ikke mindst, er formålet med kurset at gøre dig i stand til at spille "Over Stregen" med dine egne kollegaer og at skabe et trygt rum, hvor I igennem spillet kan tale om grænser.

Men først vil vi gennemgå noget vigtig basisviden om seksuel chikane, så vi alle har

samme forståelse af hvad det er, når vi kommer til spillet.

Seksuel chikane: Definitioner og risikogrupper

Tre typer seksuel chikane

- Fysisk
- Verbal
- Ikke-verbal

Hvem er i risiko?

- Unge kvinder uden magt
- Køn <> alder <> magt

Seksuel chikane defineres af *oplevelse* ikke *intention*

Til at starte med er det vigtigt at etablere, hvad seksuel chikane er/ikke er og hvad der afgør, hvem der er i størst risiko for at blive udsat for seksuel chikane.

Seksuel chikane kan opdeles i tre forskellige slags: fysisk, verbal og ikke-verbal seksuel chikane.

- 1) Fysisk seksuel chikane er når nogen oplever uønsket berøring.
- 2) Verbal seksuel chikane kan være alt fra uønskede samtaler om sex, krop og andre private/ubehagelige emner, til sexistiske eller seksuelle "jokes", til kommentarer om ens krop, sexliv, udseende osv.
- 3) Ikke-verbal seksuel chikane er f.eks. hvis nogen oplever at blive nedstirret, eller hvis der på den ene eller anden måde bliver vist eksplicitte seksuelle billeder/videoer osv. på arbejdspladsen.

Studier viser, at unge kvinder uden særlig meget magt i en virksomhed eller i en jobsituation har størst risiko for at blive udsat for seksuel chikane. Men hvem der generelt er mest udsatte for seksuel chikane kan forstås ud fra tre ord eller faktorer: Køn – alder – magt. Det er de tre faktorer, der til sammen bestemmer, hvor stor risiko en person er i mht. at blive udsat for seksuel chikane.

Magt i denne sammenhæng kan betyde mange ting: det kan være en ansats status og

formelle magt i en virksomhed, det kan være mere uformel magt (f.eks. at en person er vellidt, respekteret, bliver set op til, har meget erfaring, har været ansat længe). Men magt kan også handle om hvilken grad af jobsikkerhed, hvilken løn, eller fagforeningstilknytning en ansat har. F.eks. er kvinder, der arbejder i et lavtlønnet job, som har en lav grad af jobsikkerhed og som måske ikke er medlem af en fagforening, særligt sårbare overfor at blive udsat for seksuel chikane. For i denne situation har kvinden meget få muligheder for at komme væk fra den seksuelt chikanerende arbejdsplads, og ofte få muligheder for at sige fra eller søge hjælp.

At forstå seksuel chikane igennem denne trefoldige linse – køn, alder og magt – betyder således også, at den kvindelige direktør med en masse magt måske ikke vil blive tænkt som en, der har en øget risiko for at blive udsat for seksuel chikane. Men pga. hendes køn er det ikke utænkeligt, at hun vil opleve seksuel chikane fra sine mandlige underordnede.

Studier har også vist, at homoseksuelle mænd også har en forøget risiko for at blive udsat for seksuel chikane. Og generelt kan det siges, at LGBTQ+ personer – personer, der bryder med samfundets ciskønnede og heteroseksuelle normer – også er i større risiko for at blive seksuelt chikanerede. (Personer der bryder samfundets ciskønnede norm er f.eks. transpersoner eller ikke-binære personer, som hverken identificerer sig som udelukkende "mand" eller "kvinde").

Og selvom det er meget mere usandsynligt, at den heteroseksuelle, magtfulde, erfarne mandlige direktør bliver udsat for seksuel chikane, så er det selvfølgelig muligt – det sker bare statistisk set meget sjældnere end for den unge, kvindelige og mindre magtfulde medarbejder eller end for den kvindelige direktør.

Hvad der tæller eller ikke tæller som seksuel chikane bør afgøres af oplevelse og ikke intention. Det betyder, at hvis man oplever sig seksuelt chikaneret, så er der tale om seksuel chikane – lige meget hvilken intention chikanøren har.

Det er vigtigt at forstå, hvorfor denne definition af seksuel chikane er nødvendig at acceptere – særligt hvis man ønsker at forebygge og håndtere seksuel chikane.

For alternativet – at det er chikanørens intention, der bestemmer om en handling er eller ikke er seksuel chikane – holder ikke, fordi så er der *principielt* ikke nogle grænser for, hvad folk kan slippe afsted med at gøre eller sige, så længe intentionen er god. At det er oplevelse, der afgør, hvad der tæller som seksuel chikane, betyder selvfølgelig ikke at chikanørens intention er fuldstændig irrelevant – intentionen er yderst relevant, når man skal finde en løsning på chikanen og stoppe den. Hvis personen, der har chikaneret, er ked af det og ikke mente noget ondt med det, så er det sandsynligvis meget lettere at finde en god løsning, og at få personen til at forstå, hvorfor det han/hun gjorde eller sagde ikke var i orden. Men lige når det kommer til at definere "Hvad tæller som seksuel chikane" så dur det ikke at tage udgangspunkt i

intentionen. Her er den eneste vej frem at være åbne overfor og anerkende folks oplevelser. Det er den eneste vej til et godt arbejdsmiljø, hvor der er plads til og respekt for alle.

Forebyggelsesstrategier

Forebyggelsesstrategier, der ikke vil virke:

- At stole på folks sunde fornuft
→ alles forståelse af "sund fornuft" er forskellige.
- At forbyde alt, der potentielt kan lede til seksuel chikane (jokes, komplimenter, fysisk berøring)
→ ikke realistisk + meget skrappe regler leder ikke til et godt arbejdsmiljø

Hvorfor?

- Øger opmærksomhed på andres grænser
- Forbedrer alles evne til at kommunikere om egne grænser
- Alles forskelligheder og oplevelser valideres

Forebyggelsesstrategi der vil virke:

- At tale åbent og ofte om grænser på arbejdspladsen

Argumentet om, at hvis alle bare brugte deres sunde fornuft, så ville seksuel chikane ikke være et problem, holder ikke, hvis målet er at finde en effektiv vej til at eliminere seksuel chikane på arbejdspladsen. For det første, hvis det bare krævede sund fornuft, ville der ikke have været et problem med seksuel chikane. Og for de andet, så har alle forskellige opfattelser af, hvad der tæller som "sund fornuft". Hvad én person synes selvfølgelig er en virkelig sjov vittighed, er måske meget grænseoverskridende for en anden person. Så hvis vi skulle sætte vores lid til sund fornuft, hvem skulle så bestemme hvad "sund fornuft" er? Derudover er denne meget løse tilgang til at eliminere seksuel chikane – at alle bare selv skal fornemme, hvad der er sund fornuft og opføre sig derefter – ikke en tilgang, der lægger op til aktiv, intentionel samtale, som præcis er det, der er behov for en hel del mere af, hvis man gerne vil forebygge seksuel chikane på arbejdspladsen. Altså virker denne tilgang ikke som en god løsning.

Men at svinge pendulet helt den anden vej ved at indføre en masse stramme regler for, hvad man må og ikke må sige og gøre, er heller ikke en god løsning. Hvis man vil forbyde alt, der potentielt kunne føre til seksuel chikane, så skulle man forbyde al kontakt mellem personer – fysisk, skriftlig osv. Selvfølgelig er det utrolig vigtigt at have nogle overordnede retningslinjer for, hvordan man skal opføre sig på

arbejdspladsen og at formulere værdier, man stræber efter at efterleve, men flere og strammere regler kan ikke være en bæredygtig løsning på seksuel chikane.

Hvad begge disse to forebyggelsesstrategier mangler er, at de ikke åbner op for interaktion og dialog.

Derfor er en af de bedste strategier til at skabe et seksuelt chikane-frit arbejdsmiljø at øve sig i at tale om grænser og hvilken slags opførsel og sprog, som er grænseoverskridende og hvilken der er i orden.

Grunden til at denne tilgang virker er, at samtaler om grænser for det første vil gøre alle på arbejdspladsen mere opmærksomme på, at alles grænser er vidt forskellige. Der vil med al sandsynlighed både komme større opmærksomhed på at sikre sig, at man ikke overskrider hinsidens grænser, og der vil også komme en større respekt for andres grænser, hvis det er noget man har talt om og har udforsket sammen.

Derudover vil denne slags samtaler også træne folk i at kommunikere på en klar og ordentlig måde omkring deres egne grænser – og at tænke over, hvor ens egne grænser egentlig er. På den måde vil den slags samtale også gøre alle mere opmærksomme på at mærke efter, ”hvor er mine grænser?”.

Og sidst men ikke mindst, når man taler med sine kolleger om grænser – hvor de er og hvorfor – så skaber det også en kultur, hvor der bliver en fælles forståelse af, at alle grænser og alles oplevelser er valide. Og når sådan en kultur bliver skabt, så er der langt større sandsynlighed for, at alle ved, at de vil blive lyttet på, hvis de fortæller om en ubehagelig oplevelse, at de tør søge hjælp og at de stoler på, at de vil få hjælp. Og et vigtigt skridt i at eliminere seksuel chikane er selvfølgelig at folk føler sig trygge ved at fortælle om det, hvis de oplever seksuel chikane, og at de kan få hjælp, fordi alles oplevelser ses som legitime.

For at forstå, hvorfor seksuel chikane ikke kan løses ved udelukkende at skrive i en politik:

”Seksuel chikane er forbudt”

Og for at forstå, hvad det kræver at forebygge seksuel chikane, skal vi nu spille spillet

”Over Stregen”

Nu er det tid til at spille spillet ”Over Stregen”. Spillet vil forhåbentlig gøre det klart for jer, hvorfor seksuel chikane *ikke* bare kan løses ved at skrive i en politik (selvom det også er vigtigt), at seksuel chikane ikke er accepteret – og hvorfor intentionel og grundig dialog om grænser er en nødvendighed, hvis man vil forebygge.

Spilletts regler

- Spillet online / spillet fysisk
- På hvert slide: Ét udsagn og en linje med numrene 1-10
- For hvert udsagn, skriv et nummer (1-10):
 - Hvis du synes udsagnet er langt over stregen: 10
 - Hvis du synes udsagnet er helt i orden: 1
 - Hvis du synes udsagnet er både/og: 5
 - Osv..
- Alle skriver et nummer ned til hvert udsagn og tænker over, *hvorfor* dette nummer
- Fælles gennemgang af alle numre + årsager
- Udsagn med særlige forbehold kan forekomme

Før vi spiller, skal vi lige have styr på reglerne.

Spillet findes også som et fysisk kortspil, som dig og dine kollegaer kan spille sammen på arbejdspladsen, så fordi dette kursus er virtuelt, spiller vi spillet en lille smule anderledes. Men for at I kender til det fysiske spil, vil jeg lige forklare det først, og så forklare, hvordan vi skal spille.

Spiller man spillet fysisk og ikke virtuelt, vil man gå sammen i grupper på 3-6 personer ca. og hver gruppe tegner – f.eks. på en tavle, på gulvet, eller på papir – en lang horisontal linje med en streg i midten. Stegen i midten symboliserer grænsen, og det der er til højre for stregen i midten er over grænsen, og det til venstre for er helt i orden. Det er der omkring stregen er en gråzone.

Derefter får hver gruppe en stak kort, der alle har ét udsagn. Det kunne f.eks. være: "Hvor ser du godt ud i dag". Hver gruppe taler om udsagnene på kortene, et efter et, og bliver enige om, hvor på stegen udsagnet skal placeres. Hvis de synes udsagnet er langt over stregen placeres det længst til højre på den horisontale streg, de har tegnet. Hvis det er helt i orden, længst til venstre, hvis udsagnet er lidt både/og i mindste ved stregen osv.

I dag, fordi vi spiller virtuelt, så er spillet lidt anderledes. Så i dag gør vi sådan, at på hvert følgende slide står der et udsagn. Og – uden at tale sammen – vil i hver især skrive ned på et stykke papir, hvilket nummer i synes udsagnet skal have. I skal give hvert udsagn et nummer fra 1-10, der symboliserer i hvilken grad udsagnet er/ikke er over grænsen. 1 betyder, at du synes udsagnet er helt i orden og slet ikke over grænsen, omkring 5 er det en gråzone, og 10 så er udsagnet meget over strengen osv. Udover at skrive et tal ned til hvert udsagn skal i også bruge et par minutter på at tænke over, hvorfor I har givet udsagnet det tal, I har.

Når der så er gået et par minutter og alle har skrevet et tal ned og tænkt over, hvorfor det tal er det rigtige, så hører vi jer en efter en, hvad I har skrevet og hvorfor, og så kan vi så tale om udsagnet i fællesskab.

Nogle gange vil der være nogle bestemte forbehold til et udsagn, I skal medtænke, når I skal give udsagnet et tal.

"Den kjole passer dig rigtig godt"

Er dette udsagn over stregen, måske eller ikke? Hvorfor/hvorfor ikke?

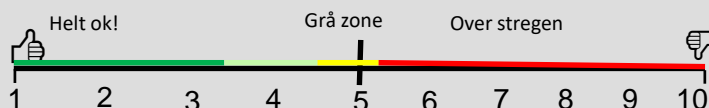
Det første udsagn er: "Den kjole passer dig rigtig godt"

Skriv ned om – og i hvilken grad – du synes dette udsagn er over grænsen, eller ikke, og hvorfor. I får hver især 2 minutter til at skrive et nummer fra 1-10 ned og en begrundelse for, hvorfor I har valgt dette nummer.

[Når tiden er gået, så spørg hver deltager – en efter en– hvad de har skrevet og hvorfor. Når alle har fortalt deres nummer og begrundelse, lad det da udvikle sig til en samtale, hvis deltagerne gerne vil tale om deres forskellige ræsonnementer til, hvorfor de gav det tal, de gjorde osv. Det, der er vigtigt her, er ikke, at de bliver enige, men at de taler med hinanden, reflekterer, lytter til folks forskellige opfattelser, grænser osv. Det er måske en god ide at skifte imellem, hvem der er den første til at sige sit nummer og begrundelse til hvert udsagn og at sige tydeligt, at alles tanker og holdninger er velkomne, og at det ikke handler om at alle vælger de samme numre]

"Åh nej, det regner. Mærk hvor våde mine lår er."

Er dette udsagn over stregen, måske eller ikke? Hvorfor/hvorfor ikke?

Udsagnet er: "Åh nej, det regner. Mærk hvor våde mine lår er."

Skriv ned om – og i hvilken grad – du synes dette udsagn er over grænsen, eller ikke, og hvorfor. I får hver især 2 minutter til at skrive et nummer fra 1-10 ned og en begrundelse for, hvorfor I har valgt dette nummer.

[Når tiden er gået, så spørg hver deltager – en efter en– hvad de har skrevet og hvorfor. Når alle har fortalt deres nummer og begrundelse, lad det da udvikle sig til en samtale, hvis deltagerne gerne vil tale om deres forskellige ræsonnementer til, hvorfor de gav det tal, de gjorde osv. Det, der er vigtigt her, er ikke, at de bliver enige, men at de taler med hinanden, reflekterer, lytter til folks forskellige opfattelser, grænser osv. Det er måske en god ide at skifte imellem, hvem der er den første til at sige sit nummer og begrundelse til hvert udsagn og at sige tydeligt, at alles tanker og holdninger er velkomne, og at det ikke handler om at alle vælger de samme numre]

"Forfremmelser sker i kopirummet"

Er dette udsagn over stregen, måske eller ikke? Hvorfor/hvorfor ikke?

Udsagnet er: *"Forfremmelser sker i kopirummet"*

Skriv ned om – og i hvilken grad – du synes dette udsagn er over grænsen, eller ikke, og hvorfor. I får hver især 2 minutter til at skrive et nummer fra 1-10 ned og en begrundelse for, hvorfor I har valgt dette nummer.

[Når tiden er gået, så spørg hver deltager – en efter en– hvad de har skrevet og hvorfor. Når alle har fortalt deres nummer og begrundelse, lad det da udvikle sig til en samtale, hvis deltagerne gerne vil tale om deres forskellige ræsonnementer til, hvorfor de gav det tal, de gjorde osv. Det, der er vigtigt her, er ikke, at de bliver enige, men at de taler med hinanden, reflekterer, lytter til folks forskellige opfattelser, grænser osv. Det er måske en god ide at skifte imellem, hvem der er den første til at sige sit nummer og begrundelse til hvert udsagn og at sige tydeligt, at alles tanker og holdninger er velkomne, og at det ikke handler om at alle vælger de samme numre]

"Du har altid været min yndling."

Forbehold 1: Kvinde til mand (kolleger)
Forbehold 2: Mandlig ansat til kvindelig chef

Udsagnet er: *"Du har altid været min yndling."*

Skriv ned om – og i hvilken grad – du synes dette udsagn er over grænsen, eller ikke, og hvorfor.

Det første forbehold, du skal medregne, når du giver udsagnet et nummer, er: Den person der siger dette udsagn er en kvinde og den hun siger det til er en mand. De er kolleger med ca. samme status/erfaring i virksomheden.

Efter I har givet et nummer til udsagnet og en begrundelse ud fra forbehold 1, skal I give et nyt nummer til udsagnet med et andet forbehold: Nemlig at det er en mandlig ansat, der siger dette udsagn til sin kvindelige chef.

I får hver især 2 minutter til at skrive et nummer fra 1-10 ned og en begrundelse for, hvorfor I har valgt dette nummer.

[Når tiden er gået, så spørg hver deltager – en efter en – hvad de har skrevet og hvorfor. Når alle har fortalt deres nummer og begrundelse, lad det da udvikle sig til en samtale, hvis deltagerne gerne vil tale om deres forskellige ræsonnementer til, hvorfor

de gav det tal, de gjorde osv. Det, der er vigtigt her, er ikke, at de bliver enige, men at de taler med hinanden, reflekterer, lytter til folks forskellige opfattelser, grænser osv. Det er måske en god ide at skifte imellem, hvem der er den første til at sige sit nummer og begrundelse til hvert udsagn og at sige tydeligt, at alles tanker og holdninger er velkomne, og at det ikke handler om at alle vælger de samme numre]

"Du er så skøn"

Er dette udsagn over stregen, måske eller ikke? Hvorfor/hvorfor ikke?

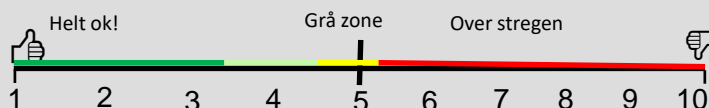
Udsagnet er: *"Du er så skøn"*

Skriv ned om – og i hvilken grad – du synes dette udsagn er over grænsen, eller ikke, og hvorfor. I får hver især 2 minutter til at skrive et nummer fra 1-10 ned og en begrundelse for, hvorfor I har valgt dette nummer.

[Når tiden er gået, så spørg hver deltager – en efter en – hvad de har skrevet og hvorfor. Når alle har fortalt deres nummer og begrundelse, lad det da udvikle sig til en samtale, hvis deltagerne gerne vil tale om deres forskellige ræsonnementer til, hvorfor de gav det tal, de gjorde osv. Det, der er vigtigt her, er ikke, at de bliver enige, men at de taler med hinanden, reflekterer, lytter til folks forskellige opfattelser, grænser osv. Det er måske en god ide at skifte imellem, hvem der er den første til at sige sit nummer og begrundelse til hvert udsagn og at sige tydeligt, at alles tanker og holdninger er velkomne, og at det ikke handler om at alle vælger de samme numre]

"Du er så sexet"

Er dette udsagn over stregen, måske eller ikke? Hvorfor/hvorfor ikke?

With the support of the Erasmus+ Programme of the European Union

Udsagnet er: "Du er så sexet"

Skriv ned om – og i hvilken grad – du synes dette udsagn er over grænsen, eller ikke, og hvorfor. I får hver især 2 minutter til at skrive et nummer fra 1-10 ned og en begrundelse for, hvorfor I har valgt dette nummer.

[Når tiden er gået, så spørg hver deltager – en efter en – hvad de har skrevet og hvorfor. Når alle har fortalt deres nummer og begrundelse, lad det da udvikle sig til en samtale, hvis deltagerne gerne vil tale om deres forskellige ræsonnementer til, hvorfor de gav det tal, de gjorde osv. Det, der er vigtigt her, er ikke, at de bliver enige, men at de taler med hinanden, reflekterer, lytter til folks forskellige opfattelser, grænser osv. Det er måske en god ide at skifte imellem, hvem der er den første til at sige sit nummer og begrundelse til hvert udsagn og at sige tydeligt, at alles tanker og holdninger er velkomne, og at det ikke handler om at alle vælger de samme numre]

"Din top et gennemsigtig – hvis du kigger helt tæt på"

Forbehold 1: Ældre mand til yngre kvinde (kolleger)
Forbehold 2: Kvinde til mand (kolleger)

Udsagnet er: *"Din top et gennemsigtig – hvis du kigger helt tæt på"*

Skriv ned om – og i hvilken grad – du synes dette udsagn er over grænsen, eller ikke, og hvorfor.

Først skal I tænke på udsagnet, hvis det blev sagt af en ældre mand til en yngre kvinde, som er kolleger. Giv udsagnet et nummer og en begrundelse ud fra det forbehold. Bagefter giv et nyt nummer ud fra nr. 2 forbehold, at det er en kvinde, der siger dette til en mand.

I får hver især 2 minutter til at skrive et nummer fra 1-10 ned og en begrundelse for, hvorfor I har valgt dette nummer.

[Når tiden er gået, så spørg hver deltager – en efter en– hvad de har skrevet og hvorfor. Når alle har fortalt deres nummer og begrundelse, lad det da udvikle sig til en samtale, hvis deltagerne gerne vil tale om deres forskellige ræsonnementer til, hvorfor de gav det tal, de gjorde osv. Det, der er vigtigt her, er ikke, at de bliver enige, men at de taler med hinanden, reflekterer, lytter til folks forskellige opfattelser, grænser osv. Det er måske en god ide at skifte imellem, hvem der er den første til at sige sit

nummer og begrundelse til hvert udsagn og at sige tydeligt, at alles tanker og holdninger er velkomne, og at det ikke handler om at alle vælger de samme numre]

"Jeg så på Facebook, du har været på ferie. Du ser godt i i badetøj."

Er dette udsagn over stregen, måske eller ikke? Hvorfor/hvorfor ikke?

Udsagnet er: *"Jeg så på Facebook, du har været på ferie. Du ser godt i i badetøj."*

Skriv ned om – og i hvilken grad – du synes dette udsagn er over grænsen, eller ikke, og hvorfor. I får hver især 2 minutter til at skrive et nummer fra 1-10 ned og en begrundelse for, hvorfor I har valgt dette nummer.

[Når tiden er gået, så spørg hver deltager – en efter en– hvad de har skrevet og hvorfor. Når alle har fortalt deres nummer og begrundelse, lad det da udvikle sig til en samtale, hvis deltagerne gerne vil tale om deres forskellige ræsonnementer til, hvorfor de gav det tal, de gjorde osv. Det, der er vigtigt her, er ikke, at de bliver enige, men at de taler med hinanden, reflekterer, lytter til folks forskellige opfattelser, grænser osv. Det er måske en god ide at skifte imellem, hvem der er den første til at sige sit nummer og begrundelse til hvert udsagn og at sige tydeligt, at alles tanker og holdninger er velkomne, og at det ikke handler om at alle vælger de samme numre]

Hvad har du lært?

(Åben samtale)

[Spørg deltagerne, hvad de har lært omkring, hvad der gør noget til seksuel chikane og hvorfor det måske er svært at vide om noget er over grænsen, før man kender den konkrete kontekst – både tone, afsender, modtager, personlige grænser, sted, situationer osv. spiller en rolle. Åben op for en samtale, hvor deltagerne kan fortælle om, hvad spillet har givet dem af læringer, overraskelser osv.]

Konklusion på dagen

- Selvfølgelig er nogle former for opførsel aldrig i orden – lige gyldig hvilken kontekst det foregår i.
- Men nogle sager afhænger i høj grad af situationen: Hvem sagde hvad? Til hvem? I hvilken tone? Hvorhenne? Osv.
- Køn, alder, status, personlig relationer, personlige grænser og meget mere påvirker hvorvidt noget opleves som seksuel chikane.
- Og til sidst: Menneskers forskellige grænser er det, der bestemmer hvad, der er og ikke er over grænsen .

Find spillet "Over Stregen" på fiu-ligestilling.dk:

<https://fiu-ligestilling.dk/tools-and-materials/over-stregen-dialogspil/>

Lad os opsummere, hvad vi har lært i dag:

Pointen er ikke at sige, at alle sager om seksuel chikane er et spørgsmål om kontekst, forskellige grænser osv. Nogle former for opførsel er aldrig i orden, lige meget hvad.

Men nogle sager er meget afhængige af konteksten. Noget der virker helt i orden i én kontekst kan i en anden kontekst – af den samme person – opleves utrolig grænseoverskridende.

Køn, alder, status, magt, personlige relationer, personlige grænser og alt muligt andet kan påvirke, hvorvidt noget opleves som seksuel chikane eller ikke.

Og til sidst: Menneskers forskellige grænser er det, der bestemmer, hvad der er og ikke er seksuel chikane. Og derfor er det vigtigt, at være i stand til at tale om grænser, kunne give udtryk for sine grænser og være opmærksom på og respektere andres grænser.